

Praktisk information

Avgiften för fostervattenprov och moderkaksprov är 230 kr.
KUB-test erbjuds numera till alla gravida kvinnor i Uppsala län.
Kvinnor som är 35 år eller äldre vid inskrivningen på mödravården erbjuds KUB-test till en kostnad av 230 kronor.
Kvinnor under 35 år erbjuds KUB-test till självkostnadspriset 1 500 kr.

En vuxen anhörig är välkommen att följa med vid undersökningen.
Tyvärr kan inte barn närvara vid undersökningarna.
Kan du inte komma till tiden du fått ber vi dig omboka till annan tid.

Om Du genomgår fostervattenprov eller moderkaksprov får du i normalfallet svaret hem per post inom en vecka. Om någon avvikelse hittas kallas du istället till sjukhuset för information av läkare.
Fostrets kön bestäms inte.

Telefonnummer och telefontid:

Ring vår barnmorska vid frågor, 018-611 57 43
måndag - fredag kl 9 - 10 och 13 - 14

Vid förhinder:

Ring vår sekreterare 018-611 57 24, faxa 018-611 48 14 eller e-posta specialistmodravarden@akademiska.se. Uppge namn, personnummer och telefonnummer.

Besöksadress:

Fostermedicinska enheten, ingång 96, våning 3, Akademiska sjukhuset.
Anmäl dig först i centralkassan på entréplanet/bottenvåningen.

Besök gärna vår hemsida för mer information: www.akademiska.se
Vi finns under Kvinnokliniken, Fostermedicin.

Akademiska sjukhuset
751 85 Uppsala
Telefon 018-611 00 00 vx

www.akademiska.se

Fosterdiagnostik

Information om möjligheter till medicinska undersökningar av foster

februari 2011

Fosterdiagnostik

De allra flesta barn föds friska men hos cirka 2 procent av alla nyfödda barn finns någon form av allvarlig medfödd avvikelse. Fosterdiagnostik innebär att man med olika undersökningar kan bedöma hur fostret utvecklas och om det har vissa sjukdomar eller missbildningar. Uppsala Läns Landsting erbjuder alla blivande föräldrar information om fosterdiagnostik hos barnmorska eller hos läkare. Alla undersökningar som erbjuds är frivilliga - alla har rätt att avstå.

Rutinultraljud

Alla blivande föräldrar erbjuds en ultraljudsundersökning under graviditeten. Undersökningen utförs runt 18 hela graviditetsveckor i syfte att fastställa graviditetslängd, antal foster, undersöka moderkakan läge samt upptäcka fostermissbildningar eller tecken på kromosomavvikelse. För vidare information, se separat informationsbroschyr om rutinultraljud eller Kvinnoklinikens hemsida.

Diagnostik av kromosomavvikelse

Den vanligaste anledningen till provtagning är att modern löper ökad risk att få ett barn med kromosomavvikelse på grund av hög ålder. Den vanligaste kromosomavvikelsen är Downs syndrom. Innan du bestämmer dig för provtagning, får du tala med en barnmorska eller en läkare.

Om du av annan anledning tror att du har ökad risk för fosterskada, till exempel på grund av tidigare barn med skada eller sjukdom i släkten, ska du be om remiss till Fostermedicinska enheten på Kvinnokliniken.

Fostervattenprov

Fostervattenprov utförs efter 15 hela graviditetsveckor. En tunn nål förs under ledning av ultraljud in via bukväggen till livmodern och fostersäcken. En liten mängd fostervatten suges ut. Provet tar mindre än en minut och ingen bedövning behövs. Efter provtagningen bör kvinnan ta det lugnt resten av dagen. Provet medför ibland en övergående mensliknande värk som kan lindras med värktabletter (paracetamol). Mindre blödning eller läckage av fostervatten kan inträffa men upphör

vanligen av sig självt. Provtagningen ökar risken för missfall med cirka 1 %. De celler som finns i fostervattnet undersöks och avvikelser för kromosom 13, 18 och 21 (Downs syndrom) kan fastställas.

Moderkaksprov

Moderkaksprov kan tas efter 11 hela graviditetsveckor. En tunn nål förs under ledning av ultraljud via bukväggen till livmodern och moderkakan. En liten mängd moderkaksvävnad suges ut. Ingen bedövning behövs och provet tar mindre än en minut. Analysen sker på samma sätt som för fostervattenprov. Provtagningen ökar risken för missfall med cirka 1 %. Rekommendationerna efter provtagning är desamma som efter fostervattenprov.

Riskvärdering av kromosomavvikelse (KUB)

KUB betyder Kombinerat Ultraljud och Biokemiskt prov. Metoden är en beräkning av hur stor eller liten sannolikheten är att fostret har en av de vanligaste kromosomavvikelseerna som ökar i förekomst med kvinnans ålder. Till skillnad mot prov från fostervatten och moderkaka innebär KUB ingen ökad risk för kvinnan eller för fostret. Å andra sida kan ingen definitiv diagnos ställas eller avfärdas.

Ultraljudsundersökningens syfte är att mäta en vätskespalt som fostret har i sin nackgrop (NackUPPKlarning) och undersökningen kallas därför också NUPP. Undersökningen kan bara utföras mellan graviditetsvecka 11 och 14 eftersom vätskespalten försvinner senare under graviditeten.

Blodprovet som tas på den gravida kvinnan analyseras för två olika ämnen; beta-hCG och PAPP-A som båda finns normalt hos gravida kvinnor. Förändringar i nivåerna av dessa ämnen är kopplade till risken för att fostret har en kromosomavvikelse. Blodprovet kan lämnas på din mödravårdscentral eller på C-lab, ing. 70, helst en vecka innan ultraljudsundersökningen, dock tidigast efter 9 hela graviditetsveckor.

Efter blodprovstagning och ultraljudsundersökning räknas en risksiffra fram. Om risken är 1 av 200 eller mer (ex 1/150, 1/20) erbjuds ett moderkaksprov eller fostervattenprov för säkerställande. Om du/ni väljer KUB för riskvärdering och får besked om en låg risk, erbjuds inte sådan provtagning.